

22. juli-kommisjonen

~~BEGRENSSET~~

Kopi til GJENNOMGANG
11.10.12

STNO

INTERVJUREFERAT

Tid	Mandag 5. mars 2012 kl. 1300
Sted	Sekretariatet, Akersgata 51, Oslo
Intervju av	Haakon Bruun-Hanssen, viseadmiral og sjef for Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH)
Intervjuere	Torgeir Hagen, 22. juli-kommisjonen Guri Hjeltnes, 22. juli-kommisjonen Laila Bokhari, 22. juli-kommisjonen Olav Njølstad, Sekretariatet
Andre til stede	Hege Gabrielsen, PwC (sikring/dokumentasjon av intervjuet)

Formelle forhold:

Bruun-Hanssen var i forkant av intervjuet gitt skriftlig underretning om bakgrunnen for at kommisjonen ønsker hans forklaring, og de rettslige og praktiske rammer for intervjuet.

Bruun-Hanssen ble gjort kjent med muligheten til å la seg bistå av en rådgiver, tillitsmann eller annen person

Bruun-Hanssen er videre gjort kjent med plikten arbeidsgiver har pålagt ham/henne om å forklare seg for kommisjonen, og at det er forbundet med straffeansvar å forklare seg bevisst uriktig.

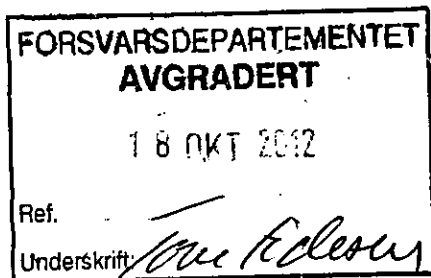
Bruun-Hanssen ble gjort kjent med innholdet i selvinkrimineringsvernet ved at vedlagte notat ble lest opp, og at dette vernet, etter kommisjonens syn, i utgangspunktet ikke kommer til anvendelse ved denne forklaringen.

Bruun-Hanssen ble videre gjort kjent med at det ble tatt lydopptak, som ville bli lagret, og at det ville bli utarbeidet referat for signering som også ville bli lagret.

Bruun-Hanssen ble også gjort kjent med at referatet vil kunne bli gjort tilgjengelig for andre enn kommisjonen, for eksempel dersom hensynet til sakens opplysning, ivaretagelse av partsrettigheter eller oppfyllelse av lovpålagte krav gjør dette nødvendig. Bruun-Hanssen ble også gjort kjent med at kommisjonen er bundet av offentleglovas regler om innsyn i dokumenter. Bruun-Hanssen ble også gjort kjent med at opplysninger fra referatet ville kunne bli brukt i kommisjonens rapport.

Bruun-Hanssen ble gjort kjent med sine rettigheter til å kreve innsyn etter pol § 18 og retting etter pol §§ 27 og 28.

Haakon Bruun-Hanssen, 050312

Bruun-Hanssen samtykket i å la seg intervju på ovennevnte forutsetninger.

Etter en kort presentasjon av representantene fra kommisjonen, ble Bruun-Hanssen orientert om kommisjonens mandat, formålet med intervjuet og hvordan det ville bli gjennomført. Intervjutemaene ble introdusert.

Bruun-Hanssen hadde et spørsmål knyttet til gradering. Han viste til at en del av de logger og informasjon som FOH har oversendt kommisjonen og POD i utgangspunktet er hemmeligstempelt eller unntatt offentlighet, men at det meste har blitt nedgradert i forbindelse med oversendelsen. Bruun-Hanssen ønsket en bekreftelse på at denne type informasjonen behandles i henhold til graderingsnivå. Hagen viste til at kommisjonen skal lage en ugradert rapport og at i den grad det oppstår behov for å benytte gradert informasjon eller informasjon som er unntatt offentlighet, er det en forutsetning at denne på forhånd er avgradert av utsteder.

Bruun-Hanssen startet sin redegjørelse.

Egen bakgrunn og rolle

Stilling

Bruun-Hanssen er sjef for Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH).

Utdanning og yrkeserfaring

Bruun-Hanssen har militær utdanning og karriere. Han startet som menig i forsvaret i 1980 og fortsatte med befalsutdanning ved rekruttskolen på Harald Hårfagre. Fra 1983-1987 tok han utdanning ved Sjøkrigsskolen, inkludert et utvekslingsopphold av 3-4 mnd. varighet i den amerikanske marine. Bruun-Hanssen fortsatte med utdanning og arbeid på undervannsbåt i perioden 1987-95, de fire siste år som skipssjef. Fra 1995 til 1999 tok Bruun-Hanssen Forsvarets stabsskole del 1 og del 2 (inkludert opphold i Nederland) og var senere studieveileder og assisterende hovedlærer ved samme skole. Bruun-Hanssen var sjef sjøoperasjoner i FOHK i Stavanger fra 2003 til 2007, deretter stabssjef i sjøforsvarstaben og generalinspektør i sjøforsvaret fra 2008 til 2011. Fra 24. mai 2011, sjef for FOH i Bodø. I tillegg til den militære utdannelsen har Bruun-Hanssen tatt emner i statsvitenskap som har vært relevant for jobben.

Ansvarsområder i nåværende stilling

Som sjef i FOH har Bruun-Hanssen et utøvende ansvar for å løse forsvarets åtte oppgaver gitt av regjeringen til forsvarsjefen. I fredstid er dette: overvåking, suverenitetshevdelse, myndighetsutøvelse og tilstedeværelse med relevante kapasiteter i prioriterte områder. Videre har Bruun-Hanssen gjennom sin stilling et ansvar for å planlegge for beredskapssituasjoner i forhold til sikkerhetspolitiske kriser og krigssituasjoner, og til sist vurdere og beslutte bistand til samfunnet ut fra situasjoner som foreligger. I praksis innebærer dette arbeid opp mot politiet, som har juridisk ansvar i forhold til trusselsituasjoner på norsk territorium i fredstid. Bistandsinstruksen regulerer ansvar og myndighet i dette arbeidet. De enkelte avdelinger er ansvarlig for utøvelsen av beredskap. I tillegg inngår ansvar for å drive øvelser med forsvarets kapasiteter, herunder øvingssamarbeid opp mot politiet.

Egen rolle og egne erfaringer 22. – 25. juli

Haakon Bruun-Hanssen 050312

H/BJ

Fredag 22. juli

Bruun-Hanssen sa innledningsvis at mange ansatte ved FOH i Bodø, inkludert han selv, er pendlere. Fredag 22. juli kl 1500 satte Bruun-Hanssen seg på flyet til Oslo for å ta helg. Da han landet i Oslo ca 16.40 lå det mange SMS på mobilen fra vakt sjef i Bodø om hendelsene i regjeringskvartalet. Bruun-Hanssen ringte umiddelbart vakt sjef ved FOH og fikk oppdatert informasjon. Han reiste ned til SITSEN på Akershus og møtte å bla Finseth, og tilbrakte det meste av kvelden der. Han hadde dialog med hovedkvarteret på VTC frem til ca kl 01 om natten. Bruun-Hanssen var i denne situasjonen bevisst på ikke å blande seg inn i detaljene utenfra, men overlate dette til ansvarlig vakt sjef i FOH som rutinemessig håndterte situasjonen, men som hadde anledning til å konsultere med Bruun-Hanssen hvis det var noe han var i tvil om. Hadde det gått fly til Bodø samme kveld, ville Bruun-Hanssen reist tilbake til Bodø samme kveld, men første fly gikk først påfølgende morgen. Bruun-Hanssen dro til Bodø 23. juli om morgenen og ble der resten av helgen og påfølgende uke.

Ca kl 01 på natten ble det i følge Bruun-Hanssen tilnærmet klart at det ikke var mer enn én gjerningsmann, noe som betød en avklaring i forhold til trusselsituasjonen.

På spørsmål om hva som var første reaksjon da han hørte om hendelsene i Oslo, svarte Bruun-Hanssen at han, med indikasjoner om at det var en bombe, trodde det handlet om et internasjonalt terrorangrep rettet mot Regjeringen, knyttet til Afghanistan.

Bruun-Hanssen redegjorde for FOHs oppgaver i situasjonen som var oppstått og som i hans fravær ble håndtert av vakthavende de første timene. Den tidligste informasjonen om hendelsene i Oslo kom til FOH via media. Vakthavende tok umiddelbart kontakt med SITSEN for å høre om de visste noe mer (ca 15.35), men de satt også med begrenset bekreftet informasjon på dette tidspunkt.

Bruun-Hanssen forteller at det tidlig var klart at dette ikke var et angrep fra en fremmed stat, i form av et militært angrep. Derfor var det intuitivt klart fra FOHs side at justissektoren hadde ansvaret for å håndtere hendelsen og at FOHs oppgave ville være bistand. Forsvarsministeren kommuniserte også dette på et tidlig tidspunkt og bekreftet således FOHs antakelse.

FOH satte på dette tidspunkt i gang sitt arbeid, som i praksis innebar å analysere situasjonen, vurdere mulige bistandsbehov for politiet og klargjøre bistand på egen risiko. Liásonoffiseren fra FOH, som var på ferie, ble kalt inn til tjeneste i POD (ca kl 1700). Bruun-Hanssen trodde innledningsvis at liásonoffiseren for HVO2 var der da politimesteren i Oslo satte stab, men hvorvidt det var tilfelle er fremdeles ikke helt klart for han. Da det ble klart at det kunne være aktuelt å bruke spesialstyrkene, ble sjefen for spesialstyrkeavdelingen sendt til politimesteren i Oslo som FOHs liáson, med tilgang på gradert kommunikasjon (ca kl 2100). Andre grupper som ble mobilisert og satt i beredskap var eksperter på eksplosiver (IED), helikopterberedskap (720, 339 og 337 skvadron), spesialstyrker (FSK) og HVO2. Mobiliseringen fant sted i løpet av den første halvtimen etter at meldingen kom inn til FOH og involverte ulike lokasjoner, herunder Ørlandet, Sessvollmoen, Rygge, Bardufoss, Bergen og Oslo. I følge Bruun-Hanssen er erfaringen fra mange øvelser at bildet er uoversiktlig i starten, og at FOHs fokus er på å ha ressursene tilgjengelig når politiet trenger det.

På spørsmål om hvorfor han dro til Bodø på lørdagen, svarte Bruun-Hanssen at han er av den gamle militære skolen som mener at sjefen burde være til stede når noe skjer. I etterkant så han at det strengt tatt ikke hadde vært nødvendig.

Når det gjaldt ansvarsdeling mellom FOH og SITSEN oppfattet Bruun-Hanssen denne som klar. Når det som i dette tilfellet var snakk om håndhevelsesbistand fra forsvarets side, sier bistandsinstruksen at det er FD/forsvarsstaben og JD/POD som har beslutningsmyndigheten, mens FOH har en utførerrolle. Bruun-Hanssen så det derfor som helt naturlig at forsvarets innsats ble styrt fra SITSEN.

Etter at Bruun-Hanssen var på plass i Bodø, opprettholdt han dialogen med fungerende politimester i Oslo og POD. I løpet av 23. juli roet arbeidet ved FOH seg noe ned. Situasjonen var mer avklart og forsvaret trakk tilbake noe av kapasiteten som var stilt til rådighet. Unntaket var bidrag på IED siden, som holdt på frem til 25. juli på gården på Åsta. I tillegg bidro forsvarets sanitet noe lenger, men her var ikke Bruun-Hanssen involvert da dette gikk direkte på kanal med sjef for forsvarets sanitet.

På spørsmål fra kommisjonen om bemanningssituasjonen ved FOH, svarte Bruun-Hanssen at det rutinemessig alltid er mellom fire og seks personer på vakt utenom arbeidstid: sjef/vaktsjef (erfaren oberstløytnant/kommandørkaptein), en vakthavende fra hver forsvarsgren, samt eventuell vakt fra e-tjeneste, spesialstyrkene og logistikk, avhengig av pågående operasjoner. 22. juli var det fire på vakt. Personell bosatt i Bodø ble innkalt ca kl 1550. I løpet av en time eller to etter dette var bemanningen ved FOH styrket til ca 20 personer.

FOH hadde også dialog med HMKG som har en egen beredskapsplan, og også en egen liaisonoffiser i POD. På oppfølgings spørsmål fra kommisjonen om FOHs syn på at de måtte tilbakekalle gardister fra vakthold ved den Israelske ambassade, svarte Bruun-Hanssen at slike ting kan skje i en uoversiktlig situasjon der man er opptatt av å løse ting. Så snart FOH fikk vite om situasjonen satte de en stopper for dette, siden denne type oppdrag ikke faller inn under bistandsinstruksen. Etter Bruun-Hanssens oppfatning er det viktigste at slike situasjoner fanges opp og korrigeres.

Vurderingen av hvordan forsvaret håndterte sin rolle

Bruun-Hanssens hovedinntrykk er at forsvaret håndterte situasjonen på en god måte i henhold til gjeldende avtaler med politiet, herunder bistandsinstruksen og avtaler mellom FOH og POD. Beredskapen og kapasiteten var i følge Bruun-Hanssen på plass før anmodningene fra politiet kom og etter hans vurdering gjorde personellet ved FOH og SITSEN en meget god vurdering av situasjonen og ressursbehov.

Av forbedringspunkter nevner han at informasjonsutveksling mellom FOH og politiet i en tidlig fase kan bli bedre for at forsvaret skal være i stand til å mobilisere den bistanden som er relevant for politiet.

FOH var bevisste på at dette handlet om håndhevelsesbistand der det var behov for en politisk beslutning før iverksettelse, selv om enkeltelementer, i følge Bruun-Hanssen, strengt tatt var av administrativ art, eksempelvis helikopterstøtte. Han anså ikke at behovet for politiske beslutninger forsinket FOHs arbeid. Til sammen kom fem bistandsanmodninger på muntlig ordre, som alle ble iverksatt umiddelbart (ref. logg). SITSEN fungerte godt og gjorde at beslutninger ble tatt på en effektiv måte.

Etter Bruun-Hanssens oppfatning fungerte liaisonordningen godt, både i POD og hos politimesteren i Oslo. Liásonene fikk nøkkelroller og bidro til at kommunikasjonen mellom POD, FOH og politimesteren var god. Normalt ville det vært en liáson fra politiet ved FOH i Bodø, men han var på ferie. I følge Bruun-Hanssen var ikke det noe som virket negativt inn på FOHs arbeid.

Bruun-Hanssen pekte på utfordringen ved at forsvaret er sentralt styrt, mens politiet har en desentralisert modell (politimestre). HV er organisert opp mot de lokale politidistriktene der ikke alle politimestre har like god rutine når det gjelder å be om støtte fra forsvaret. I følge Bruun-Hanssen kan avtalene som regulerer dette samarbeidet forbedres, og det er behov for anskaffelse av hensiktsmessig gradert kommunikasjonsutstyr på lokalt nivå. Bruun-Hanssen viste til at det er initiativer på gang i forhold til nye, bærbare kommunikasjonsløsninger tilsvarende det FOH har med politidirektøren, men at dette trolig ikke vil være på plass tidligst i løpet av august 2012.

På spørsmål om liásonordningen kan bli bedre svarte Bruun-Hanssen at det er behov for et mer robust system i form av en vaktordning, slik at noen kan tre inn når liásonen er på ferie eller trenger avlastning.

På spørsmål om forsvaret har tilstrekkelige rammeverk og hjemler til å bistå politiet på en fornuftig måte, svarte Bruun-Hanssen ja. Han mener at bistandsinstruksens prinsipper virker og at grunnlaget er godt nok, både internt i forsvaret og i forhold til politiet, men at det kan være rasjonelt å se på bistandsinstruksen og om det er rom for å gjøre noen forenklinger når det gjelder innhold, eksempelvis når det er behov for politisk godkjenning (håndhevelsesbistand) og når beslutninger kan tas på administrativt nivå.

I tillegg pekte Bruun-Hanssen på at instruksene internt i forsvaret også kan forenkles. Slik det er i dag har FOH bare kommando over tildelte styrker i fredstid. Avdelinger som spesialkommandoen og rekruttskolepersonell har forsvarssjefen kommando over, slik at ansvaret må overføres dersom det oppstår behov for denne type bistand. Etter Bruun-Hanssens oppfatning bør FOH ha et kommandoforhold til alle avdelinger slik at overføring av myndighet kan gå automatisk i spesielle situasjoner. I praksis tok FOH seg «til rette» den første tiden når det gjaldt FSK den 22. juli, uten at dette var et problem. I den aktuelle situasjonen var det ingen tvil om at spesialkommandoen skulle bidra.

På spørsmål om bakgrunnen for at forsvaret rundt kl 17.30 innførte terrorberedskapstrinn ALFA, mens FOH hadde gjort dette en time tidligere, forklarte Bruun-Hanssen at trusselnivå ALFA kan iverksettes av sjef i den enkelte avdeling og kun innebærer ekstra overvåkenhet med de ressursene som er tilgjengelig. Innføring av neste nivå, BRAVO, er basert på en grundigere vurdering der flere, herunder e-tjenesten, PST og forsvarsstaben må inn. FOH iverksatte ALFA raskt nettopp fordi man ikke hadde oversikt over situasjonen. Kommisjonen viste til at det i følge loggen ble tatt en beslutning i SITSEN om Bravo rundt kl 21, men at denne ble trukket tilbake kort tid etter. Bruun-Hanssen sa at han ikke var direkte involvert i diskusjonen, men at han har kjennskap til at tanken og diskusjonen var der, og at ny informasjon fra PST tilsa at hendelsen var av nasjonal art slik at det ikke var behov for å heve trusselnivået.

På spørsmål om Bruun-Hanssens syn på hvorfor ALFA ikke ble innført på sivil side, svarte han at dette nok henger sammen med forsvarets og sivil sektors ulike prosedyrer for å vurdere behovet for terrorberedskap. Forsvaret gjør dette enkelt og raskt fordi det ikke krever ekstra ressurser. Sivil sektor har i utgangspunktet ikke samme beredskap, og må derfor allerede i en ALFA situasjon gjøre grundige vurderinger om å tilkalle ekstra ressurser (ala BRAVO i forsvaret).

Haakon Bruun-Hanssen 050312

På spørsmål om hva FOH hadde av informasjon fra e-tjenesten de første timene etter bomben, svarte Bruun-Hanssen at de mottok lite info fra e-tjenesten, PST, POD og politiet de første timene. Det meste av informasjonen kom via media, og denne informasjonen var relatert til kjente trusselbilder. Han sa videre at det var først når FOHs liáson var på plass i POD ca kl 1700, at FOH fikk etablert en løpende dialog med politiet og fikk oppdatert informasjon.

På spørsmål om ansvarsfordelingen mellom forsvar og politi i Renegade situasjoner, svarte Bruun-Hanssen at dette klart er forsvarets ansvar frem til flyet er på bakken. Dette er i henhold til faste prosedyrer som det har vært øvd på.

Bruun-Hanssen redegjorde for øvelser der politiet og forsvaret samarbeider. Forsvaret har øvelse Gemini hvert år der koordinering og samarbeid mellom politiets beredskapstropp og forsvarets spesialkommando er i fokus. Koordinering er i følge Bruun-Hanssen viktig å øve på. Tyr er politiets øvelse. Ofte involverer denne bistand fra forsvaret, primært i form av vakthold og sikring, samt Renegade situasjoner.

På spørsmål om Bruun-Hanssen erfarte at det var spesielle utfordringer knyttet til et VTC koordineringsmøte mellom FOH og SITSEN på kvelden 22.7, som tok opp belastning, tilgjengelighet og utholdenhet på tilkalt personell, var svaret nei. Bruun-Hanssen bekreftet at det var diskusjoner rundt dette, da dette er et tema FOH har løpende fokus på. I praksis, slik situasjonen utviklet seg, ble ikke dette noe problem i forhold til å følge opp de bistandsanmodninger som kom fra politiet.

Erfaringspunkter og lærdommer med tanke på fremtiden

Innledningsvis sa Bruun-Hanssen at FOH har gjennomført flere møter, internt og sammen med forsvarsstaben og fungerende politidirektør, om lærdommer og forbedringspunkter etter 22. juli.

Et viktig forbedringspunkt i følge Bruun-Hanssen er å etablere liásontjenesten på et tidlig tidspunkt, på riktig nivå og med gradert kommunikasjonsutstyr. Han viser til et pågående arbeid i forhold til POD der VTC systemer, som er en del av dette, ser ut til å være på plass i løpet av våren.

Videre fremhever Bruun-Hanssen viktigheten av et godt samarbeid og god kommunikasjon mellom politiet og HV på lokalt nivå. Dette er ikke noe nytt, men fokuset ligger på forbedring i eksisterende systemer. Et annet viktig moment i følge Bruun-Hanssen er at politiet må sette forsvaret i stand til å opptre proaktivt ved at politimestrene signaliserer sine mulige behov på et tidligere stadium.

FOH har videre diskutert om bistanden ville vært mer effektiv dersom antallet nivåer i forsvaret hadde blitt kuttet og således blitt mindre byråkratisk. Personlig tror Bruun-Hanssen det er hensiktsmessig å ha et sentralt ledd som har hele oversikten over forsvarets ressurser, hva som er hensiktsmessig å bruke og hva som er tilgjengelig. Denne oversikten har man i følge Bruun-Hanssen ikke lokalt.

Haakon Bruun-Hanssen 050312

Gjennomgang og revisjon av nøkkelpunktlisten i forsvaret er i følge Bruun-Hanssen et annet forbedringspunkt, som ikke nødvendigvis er en direkte følge av 22. juli. Dette arbeidet er startet, men bør etter Bruun-Hanssen oppfatning ta innover seg erfaringene fra 22. juli. Tidligere ble disse definert lokalt av HV distriktssjef og politimester. Eventuell overlapp mellom nøkkelpunktene som legitime militære mål og samfunnskritiske objekter må kartlegges. Han mener det er behov for en tverretattlig gjennomgang som gir en oversikt, herunder hvilke objekter det er hensiktsmessig at forsvaret bistår i å sikre i fred, krise og krig, slik at det også er mulig å øve på dette.

Kommisjonen viste til at Stortinget sin 22. juli komité pekte på at terskelen er for høy før politiet ber forsvaret om bistand. Bruun-Hansen innledet med å peke på at bildet er sammensatt. Med 21 forskjellige politimestre vil det være noen som raskt ber om bistand, andre ikke. Bruun-Hansens erfaring er at liasonordningen har gjort politiet flinkere til å involvere forsvaret på et tidligere tidspunkt, når de ser at egne ressurser ikke vil strekke til. Orkanen Berit ble nevnt som et godt eksempel på dette. Felles forståelse om utfordringer og kapasiteter er i følge Bruun-Hansen viktig for å sikre et hensiktsmessig samarbeid.

Han mente at forsvaret kan gjøre mer, men at det er viktig at politiets kapasiteter ikke reduseres slik at forsvarets beredskap blir en sovepute for politiet. På noen områder der det er behov for svært spesialisert utstyr og kompetanse, mener Bruun-Hansen det naturlig at forsvaret sitter på en beredskapskapasitet som politiet kan benytte, for eksempel helikoptre som kan settes inn når noen skyter tilbake. Han understreker at det er viktig å være selektiv og ikke bygge opp to parallelle miljøer, noe som er svært ressurskrevende.

På spørsmål om nasjonal helikopterberedskap er tilfredsstillende, svarte Bruun-Hansen ja når det gjelder forsvarets oppgaver. Forsvaret reduserte sin egen beredskap i 2009 i forbindelse med at helikoptrene ble deployert til Afghanistan for bruk til medisinsk evakuering (medivac). Dette var et bevisst valg for å ivareta belastningen på personellet i helikoptermiljøet. Når det gjelder spørsmålet om helikopterberedskapen var tilfredsstillende for samfunnsberedskapen den 22/7, ville svaret vært nei. Det var imidlertid ikke forutsatt at Forsvaret skulle ha en slik beredskap. Skulle vi ha hatt det, ville det ha forutsatt et vesentlig større helikoptermiljø. Ikke minst hvis man ønsket en beredskap som ikke bare dekket Oslo-området.

Relatert til situasjonen rundt manglende vakthold og sikring av Stortinget fikk Bruun-Hansen spørsmål om forsvaret kunne hatt et større ansvar. Han svarte at for Oslos del representerer HMK garde en viss, situasjonsavhengig restkapasitet, mens HV gir en landsdekkende kapasitet. Styrking av HVs lokale forankring og det å gjøre HV mer tilgjengelig for denne type oppdrag, er i tråd med anbefalingen i forsvarssjefens militærfaglige råd. HVs beredskapstid på 24 timer er den maksimale tiden de skal bruke, men svært ofte vil de være på plass betydelig fortere. Av tiltak som kan bedre beredskapen innenfor eksisterende systemer, peker Bruun-Hansen igjen på behovet for tverretattlig samarbeid om nøkkelpunktlisten og politiets objektsikringsliste, samt styrket lokal forankring og øvelser i beskyttelse av disse.

På spørsmål om hvordan Bruun-Hanssen anser at forsvaret ville kunne håndtert et annet type scenario; en mer kompleks situasjon utenfor Oslo, svarte han at beredskap og tilgjengelighet langt på vei er et ressursproblemmå. Norges geografi og spredte bosetting og militære kapasiteter innebærer at lufttransport og rask forflytning ofte er nødvendig, noe som forsterker ressursbehovet ytterligere. Han svarer derfor at omfang og graden av geografisk spredning vil avgjøre hvordan forsvaret kan håndtere en slik situasjon.

Haakon Bruun-Hanssen 050312

Spørsmål om forsvarets muligheter til å bistå politiet administrativt med transport ble tatt opp. I følge Bruun-Hanssen handler administrativ bistand i henhold til bistandsinstruksen primært om transport. Dette ble til en viss grad gjort 22. juli ved at redningshelikoptre ble benyttet til å frakte eksperter til Oslo. Bruun-Hanssen sa at forsvaret har begrensede transportkapasiteter med fire Herkules fly og også begrensninger når det gjelder helikopterressurser. En praktisk utfordring i forhold til å benytte redningshelikoptre til transport i forbindelse med skarpe oppdrag, er at behovet for redning kommer ofte samtidig.

Nedleggelsen av HV016 og eventuelle konsekvenser for forsvarets bistand ifbm 22. juli ble tatt opp av kommisjonen. Bruun-Hanssen redegjorde for at bakgrunnen for opprettelsen var trussel fra østblokken og beskyttelse av enkeltindivider i Norge knyttet til dette, et behov som ikke finnes lenger. Sammenliknet med HVs innsatsstyrker var HV016 muligvis bedre trent, men i forhold til reaksjonstid og oppgavene knyttet til vakt og sikring, er det Bruun-Hanssens vurdering at HV016 ikke ville utført oppgavene på en bedre måte enn HV innsatsstyrker. Bruun-Hanssen sa videre at det aldri var aktuelt å bruke HV016 i skarpe oppdrag, og således hadde denne styrken vært irrelevant i forbindelse med operasjonene 22. juli. Det er i følge Bruun-Hanssen FSK og eventuelt jegerkommandoen som er aktuell for slike oppdrag.

Bruun-Hanssen fikk spørsmål om der var riktig å ha en sivil profil på vakthold og sikring i Oslo. Dette svarte han ja til, og tilføyde at dersom politiet har tilgjengelige ressurser er det ingen grunn til at forsvaret skal trå inn.

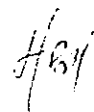
Videre understreket Bruun-Hanssen viktigheten av at når forsvarets personell brukes til sikring av sivile formål som en del av politiet, er det viktig at mannskapet tydelig merkes politi, ettersom personellet i slike situasjoner opererer innenfor politiets myndighet. Dette har FOH tatt opp med politiet. Politiskilt eller politivest markerer myndighet og kan etter Bruun-Hanssens oppfatning bidra til å unngå uheldige bilder i pressen som signaliserer militært engasjement. Dette står i bistandsinstruksen, men praktiseres i følge Bruun-Hanssen ikke alltid i ad-hoc situasjoner.

Avslutningsvis viste Bruun-Hanssen til oversendte rapporter fra FOH/ SITSSEN til kommisjonen og POD om fakta knyttet til hva som skjedde på hvilke tidspunkt. Av andre aktuelle informanter kommisjonen burde snakket med, nevnte Bruun-Hanssen IED personell som jobbet tett med politiet i forbindelse med 22. juli.

På spørsmål om hva kommisjonen kunne gjort annerledes i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av intervjuet svarte Bruun-Hanssen at han hadde forventet noe mer informasjon i innkallingen, som grunnlag til egen forberedelse. Han oppfattet at kommisjonen hadde mange detaljerte spørsmål som krevde grundig forberedelse.

Intervjuet ble avsluttet kl. 1525.

Gjennomlest og akseptert som et dekkende referat,

Haakon Bruun-Hanssen

Sign intervjuobjekt

Sign referent